

Výbor Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí

Výbor zástupců regionů

Zápis z jednání VZRe

Den: 26. 05. 2022

Čas: 09:00–13:00

Místo: Ministerstvo dopravy ČR, nábr. L. Svobody 1222/12, Praha, Malé kolegium 1P/84

Přítomni: Mgr. Vobořil Jindřich (národní koordinátor pro protidrogovou politiku), Mgr. Horáčková Kateřina (OPK ÚV ČR), Mgr. Chomynová Pavla (OPK ÚV ČR), Ing. Knytlová Libuše (OPK ÚV ČR), Mgr. Trojan Stanislav (OPK ÚV ČR), Dárek Daniel (Hl. město Praha), Mgr. Kobzáň Michal (Středočeský kraj), Mgr. Nerud Marek (Jihočeský kraj), Mgr. Kalinová Eva (Ústecký kraj), Bc. Havelková Monika (kraj Vysočina), Mgr. Starostová Zuzana (Olomoucký kraj), Mgr. Horyanský Petr (Zlínský kraj), Mgr. Marková Jitka (Moravskoslezský kraj), Bc. Doležal Patrik (Svaz měst a obcí ČR)

Nepřítomni: Ing. Kučerová Pavlína (Plzeňský kraj), Bc. Valentová Martina (Karlovarský kraj), Mgr. Lebeda Aleš (Liberecký kraj), Mgr. Kozová Nikola (Královéhradecký kraj), Mgr. Homuta Jan (Pardubický kraj), Mgr. Možná Lenka (Jihomoravský kraj)

Program jednání

1. Aktuality v Odboru protidrogové politiky
2. Problematika závislostního chování u lidí, kteří opustili Ukrajinu (prezentace Mgr. P. Chomynové, vedoucí NMS)
3. Problematika financování adiktologických služeb v roce 2022 a 2023 na národní a krajské úrovni
4. Aktuality z krajů
5. Strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním Jihočeského kraje 2022-2024 (prezentace Mgr. M. Neruda, krajského protidrogového koordinátora za Jihočeský kraj)

Průběh jednání

1. Aktuality v Odboru protidrogové politiky

Mgr. K. Horáčková (OPK) na úvod přivítala účastníky prezenčního jednání, které se konalo po dvouleté odmlce z důvodu opatření proti pandemii Covid-19. Seznámila účastníky jednání s aktualitami v Odboru protidrogové politiky. Informovala o změně statutu RVKPP a jejího názvu na „Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí“. Dále informovala o aktualitách v oblasti dotačního řízení ÚV ČR (proběhlo vyplacení dotací za r. 2022, aktuálně se schvalují na RVKPP priority a oblasti podpory na rok 2023, je připraven dokument Vyhodnocení centralizace DŘ, elektronická aplikace pro DŘ stále ve vývoji) a certifikací (aktuálně připravována nová veřejná zakázka na certifikační agenturu). Aktuálně se interně připravuje návrh Akčního plánu realizace Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním na období 2022-2024, který bude předložen vládě. Dále informovala o připravovaném jednání VZRI a RVKPP per rollam, na kterých budou předloženy ke schválení materiály Souhrnná zpráva krajů v oblasti politiky závislostí za r. 2020, Výroční zpráva o činnosti RVKPP za r. 2021, Priority předsednictví ČR v Radě EU (prioritou je lidskoprávní přístup a zahájení diskuze na téma dekriminlizace drog). Uvedla, že nejbližší jednání RVKPP se uskuteční 12. 7. 2022. Na závěr požádala krajské protidrogové koordinátory o užší spolupráci se sdruženími Anonymních alkoholiků v krajích.

Mgr. J. Vobořil (NPK) seznámil účastníky s výsledky jednání s předsedou vlády ČR (financování politiky v oblasti závislostí, téma zřízení Agentury pro prevenci a závislosti) a věnoval se otázkám financování politiky v oblasti závislostí na národní i krajské úrovni. Zdůraznil význam koordinace

v oblasti závislostí na krajské úrovni a zákonné posílení role krajských protidrogových koordinátorů. Vyslovil se také pro užší spolupráci s AK ČR a avizoval svou účast na jednání zdravotní a sociální komise.

Následně proběhla diskuze mezi účastníky jednání na téma priorit dotačního řízení, implementace výstupů projektu RAS (systémová změna financování v návaznosti na centralizaci DŘ), financování na krajské úrovni (úprava rozpočtových pravidel krajů, posílení role samospráv, vč. role krajských protidrogových koordinátorů) a v návaznosti na prioritu CZ PRES problematiky dekriminlizace a depenalizace držení a užívání drog pro vlastní potřebu (např. provedení legislativních změn). **D. Dárek (KPK Praha)** se vyslovil pro vytvoření jednotné metodiky zjišťování potřeb klientů v krajích na základě evidence-based přístupu. Z pohledu dostupnosti péče upozornil na nedostatek dětských psychiatrů. Účastníci jednání se také vyslovili pro jasnější legislativní ukotvení role a funkce krajských protidrogových koordinátorů.

2. Problematika závislostního chování u lidí, kteří opustili Ukrajinu (prezentace Mgr. P. Chomynové, vedoucí NMS)

Mgr. P. Chomynová představila výsledky dotazníkového průzkumu mezi adiktologickými službami zaměřeného na problematiku závislostního chování u lidí, kteří opustili Ukrajinu v důsledku válečného stavu. Cílem dotazníkového průzkumu je získání základních informací o aktuální situaci ohledně uživatelů drog z Ukrajiny. Byla provedena analýza situace a představeny aktivity sRVKPP v této oblasti (řešení dopadu na adiktologické služby a jejich podpora, včetně financování, monitoring, tvorba informačních letáků a doporučení pro adiktologické služby a klienty). V souvislosti s problematikou závislostního chování se k 25. 5. 2022 na adiktologické služby obrátilo s žádostí o pomoc cca 100 klientů z Ukrajiny. Situace bude prostřednictvím on-line dotazníku i nadále monitorována.

3. Problematika financování adiktologických služeb v roce 2022 a 2023 na národní a krajské úrovni

Mgr. K. Horáčková seznámila účastníky se stanoviskem Ministerstva práce a sociálních věcí k poklesu financování sociálních služeb ze strany tohoto rezortu. Dále informovala o vyhlášení mimořádného dotačního řízení MPSV pro rok 2022 na úhradu výdajů sociálních služeb souvisejících s pomocí osobám z území Ukrajiny. Více viz odkaz pod tímto zápisem.

Někteří účastníci jednání uvedli, že dochází k omezení financování protidrogových programů ze strany kraje (Olomoucký kraj), nebo jsou z velké části podfinancované (Středočeský kraj). **D. Dárek (KPK Praha)** také požádal o vytvoření souhrnu aktuálně vypsanych či připravovaných mimořádných dotačních řízeních k Ukrajině (např. z humanitárního fondu) od ústředních orgánů státní správy z hlediska lepší orientace kraje a racionálního využití finančních prostředků pro adiktologické služby. **L. Možná (KPK Jihomoravský kraj)** zaslala informaci, že v nízkoprahových službách v Brně pociťují neustálý nárůst vydaného objemu střikaček a nárůst jejich cen (včetně dalšího materiálu), čímž se dostávají na hranu "ufinancovatelnosti". Nepříznivá situace je v KC Vlhká, kde jim letos chybí na plný provoz cca 2,5 mil. Kč, což v praxi znamená, že budou muset výrazně omezit provoz služby od 2. pololetí r. 2022, pokud se jim nepodaří najít další finanční zdroj. Financování z kraje na další rok - rozpočty ještě nejsou připravovány. Žádné signály, že by se financování preventivních programů snižovalo, zatím nemá.

4. Aktuality z krajů

Mgr. L. Možná (KPK Jihomoravský kraj) – zaslala informaci o situaci v Jihomoravském kraji v souvislosti s UA klienty dle typu služeb. Prevence: práce s UA žáky na školách (komplikací jazyková bariéra). Od září 2022 budou pracovníci spolupracovat s ukrajinským lektorem, který bude na programech pomáhat (zvýšené finanční náklady, pokrytí všech programů). Nízkoprahové služby: UA klienty zatím kyjovské, hodonínské a břevlanské služby nemají (letáky překlady do UA, telefony a aplikace pro překlad). Odborné poradenství neposkytují z důvodu jazykové bariéry. Nabídl by poradenskou telefonní linku pro uživatele, kterou zřídil Sananim. Služby v Brně hlásí situaci stabilní,

mají jednotky klientů z UA, kteří jejich služby využívají už dlouhodobě (TP Brno a KC Vlhká) a žádný nárůst jejich počtu neevidují. Informace o nových uživatelích drog z UA mají od peer pracovníků, ale je to zatím 10 - 20 osob, v kontaktu se službami zatím nejsou. Substituční programy se setkaly od začátku konfliktu na UA se dvěma klienty. Zvýšené náklady na službu v souvislosti s UA klienty nemají, jen na DPP mají domluveného medika, který jim dochází překládat do ruštiny. Doléčovací služby, terapeutické komunity a poradenské služby ve vězení a po výstupu zatím UA klienty nemají.

5. Strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním Jihočeského kraje 2022-2024 (prezentace Mgr. M. Neruda, krajského protidrogového koordinátora za Jihočeský kraj)

Mgr. M. Nerud (KPK, Jihočeský kraj) prezentoval *Strategii prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním Jihočeského kraje 2022-2024*, která byla schválena usnesením Zastupitelstva Jihočeského kraje dne 31. 3. 2022. Strategie obsahuje analytickou část, problematiku financování adiktologických služeb a rozbor identifikovaných priorit v oblasti primární prevence a zajištění dostupnosti všech typů služeb na území Jihočeského kraje.

Úkoly:

- OPK připraví souhrn aktuálně vypsanych či připravovaných mimořádných dotačních řízení k Ukrajině ústředních orgánů státní správy,
- OPK distribuuje KPK dokument v rámci priorit CZ PRES a dokument vydaný Skupinou Pompidou (Rada Evropy) k lidským právům,
- OPK zašle prezentaci Problematika závislostního chování u lidí, kteří opustili Ukrajinu,
- OPK zašle k připomínkám KPK návrh revize Statutu VZRe.

V 13:00 hod. bylo jednání VZRe ukončeno.

Odkazy:

Mimořádná výzva MPSV k Ukrajině: <https://www.mpsv.cz/web/cz/vyhlaseeni-mimoradneho-dotacni-rizeni-mpsv-pro-rok-2022-na-uhradu-vydaju-socialnich-sluzeb-souvisejicich-s-pomoci-osobam-z-uzemi-ukrajiny>

Zapsal: Mgr. Stanislav Trojan, v. r.

Dne: 26. 05. 2022
